

۷۸ - زوجه در احوال مختلفه شوهر در سفر

و نیز در کتاب اقدس است قوله عزّ و علا: " و الَّذِي سَافَرَ و سَافَرَتْ مَعَهُ ثُمَّ حَدَّثَ بَيْنَهُمَا الْاِخْتِلَافَ فَلَهُ اَنْ يُؤْتِيَهَا نَفَقَةً سَنَةً كَامِلَةً و يُرْجِعَهَا اِلَى مَقَرِّ الَّذِي خَرَجَتْ عَنْهُ اَوْ يُسَلِّمَهَا بِيَدِ اَمِيْنٍ و مَا تَحْتَاجُ بِهِ فِى السَّبِيْلِ لِیَبْلُغَهَا اِلَى مَحَلِّهَا " قَدْ كَتَبَ اللهُ لِكُلِّ عَبْدٍ اَرَادَ الْخُرُوجَ مِنْ وَطْنِهِ اَنْ يَجْعَلَ مِيقَاتًا لِصَاحِبَتِهِ فِى اَيَّةِ مَدَّةٍ اَرَادَ اِنْ اَتَى و فِى الْوَعْدِ اَنَّهُ اَتَّبَعَ اَمْرَ مَوْلَاهُ و كَانَ مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ مِنْ قَلَمِ الْاَمْرِ مَكْتُوبًا و اِلَّا اِنْ اِعْتَدَرَ بِعُدْرٍ حَقِيْقِيٍّ فَلَهُ اِنْ يُخْبِرُ قَرِيْنَتَهُ و يَكُوْنُ فِى غَايَةِ الْجَهْدِ لِلرَّجُوْعِ اِلَيْهَا و اِنْ فَاتَ الْاَمْرَ اِنْ فَلَهَا تَرْبِصٌ تِسْعَةَ اَشْهُرٍ مَعْدُوْدَاتٍ و بَعْدَ اِكْمَالِهَا لَا بِأَسْ عَلِيْهَا فِى اِخْتِيَارِ الزَّوْجِ و اِنْ صَبَرَتْ اَنَّهُ يَحِبُّ الصَّابِرَاتِ و الصَّابِرِيْنَ اَعْمَلُوا اَوْ اَمْرِيْ لَا تَتَّبِعُوْا كَلَّ مُشْرِكٍ كَانَ فِى اللُّوْحِ اَثِيْمًا و اِنْ اَتَى الْخَبْرَ حِيْنَ تَرْبِصُهَا لَهَا اَنْ تَأْخُذَ الْمَعْرُوْفَ اَنَّهُ اَرَادَ الْاِصْلَاحَ بَيْنَ الْعِبَادِ و الْاِمَاءِ اَيَّاكُمْ اَنْ تَرْتَكِبُوْا مَا يَحْدُثُ بِهِ الْعِنَادُ بَيْنَكُمْ كَذَلِكَ قُضِيَ الْاَمْرُ و كَانَ الْوَعْدُ مَأْتِيًا و اِنْ اَتَاها خَبْرُ الْمَوْتِ اَوْ الْقَتْلِ و ثَبَّتَ بِالشَّيْءِ اَوْ بِالْعَدْلِيْنَ لَهَا اِنْ تَلَبَّثَ فِى الْبَيْتِ اِذَا مَضَتْ اَشْهُرٌ مَعْدُوْدَاتٌ لَهُ الْاِخْتِيَارُ فِى مَا تَخْتَارُ¹ هَذَا مَا حَكَمَ بِهِ مِنْ كَانَ عَلَى الْاَمْرِ قَوِيًّا "

و در رساله سؤال و جواب است: " و اینکه سؤال فرمودند که هر گاه نفسی بسفر رود و از اول میقات معین ننماید و مفقود الخبر و الأثر شود تکلیف ضلع چیست هذا ما نزل من سماء عنایة ربنا الوهاب فی الجواب اگر میقات مقرره در کتاب الهی را استماع نموده و ترک آن کرده لها تربص سنة كاملة و بعد لها الاختیار فی المعروف او باتخاذ الزوج و اگر نشنیده لها التربص الی ان يظهر الله امره و مقصود در این مقام اصطبار است انتهى بر هر نفسی لازم حین خروج از وطن با قرین خود میقاتی از برای سفر معین نماید و میقات را هر قدر معین نماید مجری و ممضی است اگر در رأس میقات راجع شد قد و فی بالوعد و اتبع حکم مولاہ و اگر در راس میقات راجع نشد و بعد از تعیین متعذر آمد یعنی در رجوع مانعی بهم رسید که فی الحقیقه ممنوع شد باید خبر بفرستد و کمال جهد نماید در رجوع اگر در راس میقات راجع نشد و خبر هم نفرستاد تربص نه شهر بر ضلع لازم و بعد اگر بخواهد زوج اختیار کند لا بأس علیها و باید نفقه ضلع در این مدت معینه برسد و اگر شخص سفر نماید و خبر موت یا شهادت او برسد اثبات این فقره معلق بشهادت عدلین یا شیوع است بعد از ثبوت و انقضای تسعة اشهر ضلع در اتخاذ زوج مصاب "

¹ در قانون فرانسه عده‌ای که باید زن بعد از طلاق برای ازدواج تازه نگهبان نه ماه است و در قانون اسلامی سه ظهر

و از حضرت عبدالهء در خطابى بجواب سؤال ميرزا سياوش بدین مضمون كه با آرزان بودن مهر و امكان تربص يكسال و ترك زوجه و اقدام سفر و غيرها نو هوسان شايد پيوسته تجديد فراش و طلاق و تفریق كنند **قوله العزيز:** اى مقرب درگاه كبرياء نامه تو رسيد فى الحقيقه آنچه بفكر تو آمده سزوار ستايش و تفكر است البته چنين نفوس بيوفائى بندرت خواهند شد كه مرتكب چنين امر فظيلى گردند بيت العدل بعد از تشكيل در اين خصوص تشريعى نمايند در حق اين اشخاص زجر شديد مجرى دارند و چنين امر فظيلى را جرم كبير شمارند اين حكم مذكور در حق نفوسى است محرم و از اهل دانش و فرهنگ نه مجرم بينام و ننگ كه مانند حيوانات وحشيه اند چنين نفوس را حال بايد ياران طرد نمايند و ابدآ در محافل و مجالس خویش راه ندهند تا بيت عدل تشكيل شود و در حق آنان زجر شديد تشريع گردد و عليك الهاء الأبهى "